

Del Medico v Trstu v drugem stanu. Obtoženec je original — to dokazujejo ta vprašanja:

Preda: Kako ste mogli obljubiti Filomeni zakon, ko ste vendar bili oženjeni? Veloce: Sem pozabil, da sem oženjen. Pripominjam, da sem obsejal že veliko umobolnic kraljevine.

Kot točka stranka je zaslišana Filomena Del Medico. Zdi se, da je prava osebnost romana. Pripoveduje, da je njen oče radi premoženja umoril njenega moža, svojega zeta. Ta borba se je nadaljevala še potem, ko je oče prišel iz ječe, le da se je oče pridružil še mati in Filomena je bila prisiljena, da reši sebe in denar, da pribeži v Trst. Spravlja v zvezo s svojim begom ljubavno razmerje z Velocem, kateremu je v Trstu zaupala svoje premoženje. Zavrača trditve, da ji je Veloce vrnil 15.000 lir in izjavlja, da je prejela le znesek L. 2500 od njega.

Vprašanje, ali je vedela, da je Veloce poročen, zanika Del Medico in pravi tudi, da ne ve, da je imel Veloce razmerje z njeno sestro, ki mu je tudi povila otroka. Istotako da ne ve ničesar o poskušnem samomoru sestre, ko je izvedela o begu ljubimca z njo. Vedela pa je, da živi Veloce v Trstu z neko Gilberto Oberstan, in je šla celo stanovat v njeno bližino.

Tu ji vzame besedo obtoženec, ki kriče izjavlja, da je ona vedela za razmerje med njim in sestro, ker sta obe stanovali v hišah, ki sta si stali nasproti. Odvetnik toče stranke pa pove, da je on napravil vse korake za doseg potrebnih dokumentov za poroko pri odv. Lopez iz Barja.

Priča Rizzi Anunziata ve povedati, da je prišel nekoga dne Veloce k njej, naj mu preskrbi stanovanje, češ, da je dobil dvor, ki ima 40.000 lir.

Bernero Franc mu je prodal omenjena vozila in konja — druga konja je kupil od Ugo Bossia. Ta mu je crknil.

Izpovede priči so tu pa tam prekinjene z vprašanji odvetnikov. Posebna vprašanja stavi odvetnik Zennaro, branitelj obtoženca.

Predsednik da besedo zastopniku toče stranke odvetniku Zino Bertoni, ki predlaga zaslišanje sestre Filomena Terzije Del Medico in Antona Pecci iz Rimini.

Branitelj odv. Zennaro se ne protivi temu, prosil pa, da se pozovejo tudi priča Angela Del Medico, ženska, ki je hotela umreti radi obtoženca. Istočasno naj se preskrbi listine umobolnic, kjer se je Veloce zdravil.

Sodišče zavrne oba predloga in da besedo zastopniku toče stranke, ki zahteva obsodbo, ne glede na člen zakonika, ter poudarja zločinski namen obtoženca. Predloži sodniji tudi civilno tožbo za povračilo stroškov.

Državni pravdnik zahteva za obtoženca eno leto in deset mesecev zapora in 1500 lir globe.

Odvetnik Zennaro se koj oprime moralnega momenta obravnave in poudarja posebnost slučaja. Po njegovih izjavah pade vsaka tragična lepota teh ljubavnih razmerij in ostaja na površju nesimpatična figura toče stranke, ki je, sledeč svojim živalskim instinktom, ugrabila sestri ljubljene, četudi že poročena mladega moža, ter mu skuša onemogočiti da se vrne k njej. Vsa stvar da ni nič drugega kot osebno maščevanje, katerega orožje pa nikakor ne sme biti sodnja.

Sodišče je Veloceja obsodilo na osem mesecev ječe, od katerih tri je že odsedel, in na 800 lir globe.

Branitelj je vložil priziv.

Zastrupljenje s cijanovim plinom.

Včeraj se je nadaljevala razprava proti Mariju D'Osma, Belai-u in Linhartu, obtoženim radi smrti kapitana Astengo s cijanovim plinom povodom razkuževanja kuhinje hotela «Savio». Sodišče je s protukrepostno zavrnilo zahtevo braniteljev, da se citira k razpravi prof. dr. Sabatini.

Zato je koj povzel besedo državni pravdnik, ki je zahteval za D'Osma tri leta zapora in 10.000 lir kazni, za Belai-a in Linhart-a po dve leti zapora.

Nato so obširno govorili branitelji. Kom. Gazzetti je imel svojega zagovornika v odvetniku Melone, ki je imel precej lahko delo. Belai je branil odvetnik Poilucci, Linhart pa odvetnik Jona. Najtežje nalogo je imel odvetnik dr. Padova, ki je v dolgem in pretežno tehničnem govoru lepo rešil svojo nehalno nalogo. Skušal je namreč potom citiranja raznih mnenj učenjakov dokazati, da Astengo ni umrl radi zastrupljenja s cijanovim plinom — temu podrejeno je govoril dolgo o teoriji odgovornosti v podobnih slučajih, ki zavistijo od vsega mogočega, nepredvidenega v poslovnih pravilnikih enakih tvrdk, kot na pr. atmosferski položaj, o katerem ravno govori izpoved tehničnih izvedencev v tem slučaju. Ti so namreč izjavili, da zamore biti krivo kapitanove smrti dejstvo, da je bil zrak tistega dne radi vlage izredno težak in je prisilil plin izjemoma, da pade in dobi vstopa v sobo umrlega.

Sodišče je naposled proglasilo sledečo razsodbo: Gazzetti oproščen, istotako Belai in Linhart, D'Osma 2 leti zapora in 2000 lir globe, poravnane z amnestijo.

Vesti z Goriškega

Goriške mestne vesti

Poslovilni večer d. d. «Adria»

Za «Poslovilni večer» dijaškega društva «Adria» so se vabila razposlala. Ker so strogo imenska, naj oni, ki ga pomotoma ni prejel, javi svoj naslov na društvo (Via S. Giovanni 7) ali naj ga dvigne v petek in soboto od 11—12 ure istotam.

Goričani! Pred odhodom v svet nam dajte vsaj en solnčen trenutek, dajte nam prijeten spominke na domačijo. Zato pridite v soboto 2. oktobra na naš «Poslovilni večer», da se poslovimo od vas. Odbor je preskrbel dovolj zabave, da pozabite ob smehu na solze, ki bi jih morali potlačiti za odhajajočimi.

MIREN

Strašna poveljenj. - Most odneslo.

Zadnji nalivi so napolnili strugo Vipave do take mere, da je Vipava izstopila. Zgodilo se to ni polagoma, marveč nenadoma. Posebno v noči od ponedeljka na torek je bilo strašno. Most čez reko, nekaj nižje od cerkve je besneča voda kar odnesla. Kdaj se je to zgodilo, ne moremo

vedeti. Družine Marušič, Kogoj Marmolaja ne morejo iz svojih hiš nikamor, voda obdaja njihove hiše od vseh strani. V mnogih hišah je bila voda nad en meter visoko. Pri Marušiču in Marmolaji je celo vasa klet pod vodo. Uršič Jožefa stane v baraki, ki je v nevarnosti, da jo voda odnese; iz mnogih hiš so gledali ljudje iz podstre: in čakali, da voda upade. Takega neurja ne pomnimo.

BUKOVO

Minuli teden se je ponesrečil s razstrelivom «Mavrič» iz Sela. Njegov tovariš se je igral z nekim razstrelivom, ki je eksploziralo in poškodovalo imenovanega posestnika Mavriča na levem očesu tako, da so mu ga morali izrezati.

MEĐANA

Obilni brskali prihod (povodom dvojne poroke dveh međanekih devčok)

Dne 13. kimovca 1928 sta se poročila v Međani iz dobro znane hiše «Trobn» gđ. Mercedes Zecchiatti z g. Josipom Zarli iz Tolmina in gđ. Lojzika Zucchiatti z g. Hektorjem Dilena iz Gorice. Take poročne slovesnosti Međana do sedaj ne pozna. Staro in mlado, vse je bilo na nogah, kar jasno dokazuje, da sta obe novoporočenci bili nele v vasi, ampak tudi daleč naokoli zelo priljubljeni. V slovo so jima međanski fantje postavili krasen slavolok. Ko je dolga vrsta okrašenih avtomobilov privozila do slavoloka, jima je međanska mladina v velikem polkrogu zaprla pot, a eden izmed fantov jih je pozdravil s sledečimi besedami:

Spoštovani svatje!

(vsem svatom)

Odkod pravica ta izvirja, da svatom cesta se zapira? Odkod te fantovski je pravo, in kdo nam dal je to postavo? O lepe dege, običaji, ki jih imajo brskali krajli! Navade stare treba je držati, mi moramo jih spoštovati! Na svetu take so ukanice, zato pa nismo brez karjance.

Ce nam uhaajo dekleta

žez našo vasko mejo,

potrebna mala je osveta,

potem neveste dalje smejo

imajo fantje te navade,

da tovarišice počastijo,

a da neveste lepe mlade

od fantov zdaj se poslovijo.

(Zeničina)

V međanskem vrtu svežih rdečih rož

utrgala sta ženina «dekliški cvet»,

z njim hoče dičiti se novi moš,

a to lepo rožo, pojde v drugi svet,

častitamo in pojemo zdravice,

da srečo Vam prinesejo družice!

So prosta - vaša zdaj dekleta

Vam kličejo: na mnoga leta!

(nevestama)

Iz lejdih stana peljejo zdaj ceste

vesele, brhke vas neveste,

gospodične Lojzika, Merceda:

«Zbogom» naša je beseda!

Naš spomenik preprosti rok

je fantovski ta slavolok,

a za spomin kaj Vam ostane,

da ne pozabite Međane!

(ženinoma in nevestama)

A predno drugi ženini, neveste

skoz slavolok že prosti greste,

povzdignite te polne čaše

na srečo in na zdravje Vaše!

Takol življenju novem naproti

sedaj odprta Vam je pot!

(fantje se odmaknejo).

Na ta lepi govor se jim poročenci zahvalijo z najprijaznejšimi besedami in poklonijo fantom lepo odkupnino. Pred odhodom novoporočencev jim je eden izmed tovarišev napil sledečo zdravico:

«Nisem jaz nikak poet,

Da v slavo bi Vam znal zapet.

Slavni naši poročenci dobro to vedo,

Rnako, upam, cela družba in takó.

Ker vem, da slaba moja rima,

Prav docela nič ne štima,

Pa v prozi, novoporočenci —

Proslaviti hočem teh imeni:

Ko preživljata dneve, ki so Vama že

dani skupno na oni ravani — vso naokoli

z gorami obdani; tam, kjer bistra hči planin

Tolminki roko podaja — ko preživljata

dneve, ki so Vam še dani, skupno na oni

ravani — Livada imenovani — naj

Vama tudi tedaj sreča vedno bude mila

In tudi tedaj veselja naj Vama bude obila.

In sedaj, ko s težkim srcem zapuščate

svojo rodno vasio, lepa in vedno cvetoča

Brda, v kojih Vam je tekla zibel, v kojih

je slavno «Trobn» zraslo, kjer smo se

večkrat veselili in pri polni pogrnjeni

mizi pili — naj Vama bude v tolažbo in v

ne težko ločitev to, da je ženi potrebno se

zdržiti s človekom, čigar sveta dolžnost

je skrbeti zanjo, jo braniti ter ji stati vedno

ob strani na tej težki in strmi poti, ka-

tera je za ženo edina, ki vodi do cilja.

Mnogo je onih, ki krenejo na to pot, a žal

do cilja jih dospe le neznatno število.

Vi, polni kreposti in značajnosti, upam

in želim, da bi na tej poti nikdar ne pod-

legli in niti opešali in noseč v srcu one

zlate besede našega goriškega slavnika:

Življenje ni praznik — življenje je delaven

dani! pogumno v sreči in ljubezni do-

speli do pravega cilja.»

Končno je međanski kvartet zapel oni večnomladi Hladnikov «Pozdrav», ki je marsikomu izmed prisotnih izvalil vsaj skrivno solzo ožalosti, radosti in upa na bodočnost... Međano je objel zadnji žarek međanega solnčka...

DAROV

S. R. daruje za revne otroke zasebne šole pri Sv. Jakobu L. 20.

G. Jernej Perhau in g. Ivo Stepančič darujeta vsak po 25 lir za Šolsko društvo mesto cvetja na grob prerano umrle gospe Milene Sancin - Perhaučev.

Gosp. Jakob Perhau daruje v spomin predrage hčerke Milene za Šolsko društvo, katero je ona tako ljubila, L. 300.

Pokojnici blag spomina, darovalcem srčna hvala!

Spominjajte se «Šolskega društva»!

Naročite in širite

„EDINOST“

ZAHVALA.

Ob priliki hudega udarca, ki nas je tako nepričakovano zadel ob izgubi naše preljubljene

MILENE

smo prejeli toliko izrazov iskrenega sočustvovanja, da se ne moremo vsem oddolžiti. Zato se zahvaljujemo tem potom prisrčno vodstvu zasebne slovenske šole pri Sv. Jakobu, učiteljskemu zboru, učencem in učenkam, zastopstvu šolskega društva in vsem ostalim, ki so v tolikem številu spremili blago pokojnico na njeni zadnji poti. Iskrena hvala za prekrasne vence in cvetke.

Posebno zahvalo smo še dolžni preč. donu Guštinu, ki je pokojnico tolažil v težkih urah, in vsem onim, ki so ji lajšali trpljenje in ji stali ob strani. Bog plačaj vsem!

1008

Družini Sancin in Perhauč.

Manufakturna trgovina

MERY KIRSCHNER

Campo S. Giacomo 7 in začasno v

VIA DELLA SCUOLA NUOVAŠT. 17

naznanja cenjenim odjemalcem, da je kupila v velikih skladiščih

ÖHLER partijo vsled naliva

POKVARJENEGA BLAGA

ki ga prodaja

po neverjetno nizkih cenah

Posamezni primeri:

Ženske rokavice, imitacija

usnja L. 2.50

Bele srajce L. 18.—

Cacherols, svileni . . . L. 5.—

Moški dežniki L. 15.50

Zavod

„JACKSON - ROYLE“

VIA SILVIO PELLICO 6

(Piccolova palača)

Privatne in skupne lekcije - - Dnevni in večerni tečaji

angleščine

VIA G. D'ANNUNZIO 2

(TERGESTEO)

Privatne in skupne lekcije - - Dnevni in večerni tečaji

za vse jezike

Pojasnila in vpisovanja dnevno od 9 do 21.

PODLISTEK

JULES VERNE:

(125)

Skrivnostni otok

Kaj je bilo v tem oziru napraviti, so si hoteli šele premisliti; zdaj se jim je zdelo najnujnejše, pri kaminih nagonilane skrinje in zavojke straziti čez noč.

Noč pa je prešla, ne da bi ubegli kaznjenci poskušali kakšen napad. Mojster Jup in Top, ki sta strazila ob vnožju granitne hiše, bi bila brez dvoma najavila njihovo bližanje.

Tri naslednje dni, 19., 20. in 21. oktobra so uporabili za to, da so rešili vse ostanke ladje, opreme in naklade, ki so se jim zdele količkaj vredne. Med osek so praznili ladijske prostore, o plimi pa so prepeljevali predmete domov. Sneli so tudi velik del bakrenega oboja s trupa ladje, ki se je vedno bolj pogrezala v pesek. Še predno je utegnil pesek pokreti težke predmete, ki so ležali na dnu, sta Ayrton in Pencroff večkrat splavala na dno preliha in spravila na dan verige in mačka, mnogo železnih palic od pritožka in tudi štiri topove, katere so prepeljali na suho s pomočjo praznih sodov.

Toliko delavnic kakor tudi granitna hiša naselencev so dobile na ta način velik prihratek. Pencroff, ki je imel vselej velike načrte, je govoril o topovski bateriji, ki bi zapirala vhod v preliv in ustje reke. S štirimi topovi se je zavezal pre-

prečiti prihod v vode otoka Lincoln «še tako močnim mornaric».

Med tem delom, ko ni ostalo od ladje nič drugega kakor brezkoristno ogrodje, je nastopilo slabo vreme, ki je dokončalo razdejalno delo. Cir Smith je sicer nameraval razstreliti ladijske razvaline, da bi se ostali les splavili na suho, toda močan severozapadni veter, ki je silno razburkal morje, mu je prihranil smodnik, katerega je mislil v ta namen uporabiti.

In resnično, v noči od 23. na 24. oktobra, je ladjo popolnoma razbilo in del razbitkov je splavalo k bregu.

Pač ni treba omeniti, da ni Cir Smith našel nikakih listin na ladji vključno skrinemu iskanju. Gotovo so kaznjenci vse uničili, kar bi utegnili pričati o kapitanu ali brodolastniku Speedy-ja. Niti imena pristanišča, ki je navadno napisano na zadnjem delu, niso našli, zato je bilo nemogoče določiti narodno pripadnost ladje. Iz oblik sprednjega dela sta Ayrton in Pencroff sklepal, da je delo angleškega izvora.

Osem dni po katastrofi ali pravzaprav po srečni, toda nerazumljivi izpremembi obupnega položaja, kateri je naselbina dolgovala rešitev, ni bilo videti o ladji nič več, niti ob nizki vodi. Zadnje ruševine so se raztekle na vse vetrove in granitna hiša je posedovala skoraj vse, kar je bilo v ladji.

Skrivnost čudnega razdejavanja ladje bi ne bila prišla nikoli na dan, če ne bi bil Nab 30. novembra našel na obrežju ostanke močnega železnega cilindra, ki je imel na sebi vidne znake eksplozije. Ci-

linder je bil zvit in na robovih raztrgan, kakor da ga je raznesla eksplozivna snov.

Nab je prinesel ta ostanek svojemu gospodu, ki je bil s tovariši ravnokar zaposlen v delavnici v kaminih.

Pozorno si je Cir Smith ogledal cilinder in se nato obrnil k Pencroffu.

«No, prijatelj, vi ste še vedno mnenja, da se ni Speedy potopil zaradi trčenja?»

«Seveda, gospod Cir, je odgovoril mornar. Vi ravno tako dobro veste kakor jaz, da v prelivu ni skal».

«Kaj pa če bi bil zadel na ta kos železa? je vprašal inženir in pokazal na razstreljeni cilinder».

«Kaj, na ta kos cevi? je vzkliknil Pencroff z nevernim glasom».

«Ali se spominjate, prijatelj, je nadaljeval Cir Smith, da je ladjo dvignila v zrak vodna gora, predno se je potopila?»

«Da, gospod Cir, je odgovoril Harbert».

«No torej, če hočete vedeti, kaj je dvignilo v zrak vodo, pogledajte si tole reč, je rekel inženir ter pokazal na razbiti cilinder».

«Ta kos železa? je rekel Pencroff».

«Tako je! Ta cilinder je ostanek torpeda».

«Torpeda! so vzkliknili začudeno inženirjevi tovariši».

«Kdo pa ga je tja položil? je vprašal Pencroff, ki se ni hotel še udati».

«Samo to moram reči, da nisem bil jaz tisti, ki je odgovoril Cir Smith, tam pa je bil in o njegovi silovitosti moči ste se mogli prepričati na lastne oči».

